ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

1702

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

SKA = Aj

ΤΟ ΣΚΑΝΔΑΛΟΝ

Η

Ο ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΖΑΡΙΦΗΣ

ΚΑΙ ΤΑ

ΠΕΡΙ ΤΗΝ ΔΙΑΣΥΛΗΣΙΝ

ΤΗΣ

ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ

ΙΣΟΥΦΑΚΗ ΕΚΖΕΡΔΖΗ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΑΡ 3059
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΣΙΔΕΡΙΔΟΥ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΤΥΠΟΙΣ ΤΗΣ "ΑΛΗΘΕΙΑΣ"
ΟΔΟΣ ΠΡΟΟΔΟΥ ΑΡ 10
1885

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΤΗι ΑΓΗΡΩι ΣΚΙΑι

ΤΟΥ

ΑΟΙΔΙΜΟΥ ΚΑΙ ΑΕΙΜΝΗΣΤΟΥ

ΕΥΕΡΓΕΤΟΥ

ΤΩΝ

ΕΘΝΙΚΩΝ ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΩΝ

ΙΩΣΗΦΑΚΗ ΕΚΖΕΡΔΖΗ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΚΑΙ ΤΟΥΔΕ ΚΤΗΤΩΡ
ΞΕΝΟΦΩΝ Α. ΣΙΔΕΡΙΔΗΣ
ΕΝ ΚΩΝ/ΠΟΛΕΙ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Παρῆλθον ἤδη μῆνες τρεῖς ἀπὸ τῆς εἰς τὸ ἑλληνικὸν δημόσιον καὶ τοὺς ὁμογενεῖς ἀπευθυνθείσης ἐγκυκλίου περὶ τῆς σπουδαίας περιουσίας τοῦ ἀοιδίμου Ἰσουφάκη Ἐκζερδζῆ τῆς διὰ διαθήκης ὁρισθείσης τοῖς ἐθνικοῖς νοσοκομείοις, ἧς τὴν διακανόνισιν ἀνέθηκε πρὸ εἴκοσι περίπου ἐτῶν ἡ ἐφορία τῶν φιλανθρωπικῶν καταστημάτων ἑνὶ τῶν τότε αὐτῆς μελῶν, τῷ ὁμογενεῖ Γ. Ζαρίφῃ. Καίπερ δὲ ἐθεωρήθη καὶ κατεκρίθη ὥς τι ἀποβδελυκταῖον καὶ ἀποτρόπαιον ὑπὸ τῆς φίλης ὁμάδος τοῦ οἴκου Ζαρίφη, οὐχ ἧττον ἐποίησε τοὺς διαδόχους τοῦ ἀνδρὸς πολλὰ μὲν ἀλλ' ἀμφίστομα νὰ ψελλίσωσι διὰ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει δημοσιογραφίας ὑπερασπιζομένους δῆθεν τὴν τηλικαύτην βραδύτητα τοῦ ζητήματος τούτου, τὸν δὲ συντάκτην τῆς ἐγκυκλίου, εἰ ἦν δυνατὸν ἀνακαλύψαι, γῆν καὶ ἥλιον ἀναζητοῦντες, μονονοὺ νὰ κατακεραυνώσωσιν ἐπίθετα ἀνοίκεια καὶ ἀνάρμοστα ἐπισωρεύοντες ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ. Καὶ ταῦτα μὲν οὐδαμῶς ἐτάραξαν τὸν συντάκτην τῆς ἐγκυκλίου, οὐδὲ ταράττουσι, διότι δὲν πρόκειται περὶ προσώπων, οὐδὲ περὶ προσωπικῆς ἐκδικήσεως, ἀλλὰ περὶ ἐκτελέσεως ἱεροῦ καὶ ἁγνοῦ πατριωτικοῦ καθήκοντος. Ἄλλως δὲ ἔχει τὴν πεποίθησιν ὅτι ἅπασα ἡ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

κοινὴ γνώμη ἡ ἐλευθέρως καὶ ἀπροκαταλήπτως σκεπτομένη, λαβοῦσα ὑπ' ὄψει τήν τε ἐγκύκλιον καὶ τὴν διὰ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐφημερίδων ἀνώνυμον ἀπάντησιν τῶν ἐνδιαφερομένων, ἐπείσθη ὑπὲρ τῆς ἀληθείας τῶν καταγγελλομένων δικαιοῦσα τὸ πατριωτικὸν θάρρος τοῦ συντάκτου τῆς ἐγκυκλίου, ὅστις πρῶτος εἰς μέσον ἔφερε τὸ ζήτημα τῆς περιουσίας τοῦ Ἰσουφάκη καὶ κατέστησε πᾶσι δῆλον ὅτι περὶ τῆς ἱερᾶς ἐκείνης περιουσίας ἀνόσιόν τι καὶ ἀποτρόπαιον κυοφορεῖται ἢ τεκταίνεται. Ὁ δὲ "Νεολόγος", ὅστις ἐπὶ τέλους ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ συνδιηλλάγη μετὰ τὰ Ἰωακειμικὰ διὰ τῆς προσωπικῆς ἐπισκέψεως τοῦ κ. Λ. Ζαρίφη ἐν τῷ γραφείῳ αὐτοῦ, ἀμφιστόμῳ μαχαίρᾳ χρῆται ἐν τοῖς γραφομένοις του τόν τε ἐπισκέπτην ἄνθεσι καὶ ῥόδοις ῥαίνων καὶ τὴν κοινὴν γνώμην πεδιποιούμενος. Τούτου δ' ἕνεκα ἐν κατακλεῖδι στεντορείᾳ τῇ φωνῇ διακηρύττει ὅτι "ὑπάρχουσι καὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἄνθρωποι μὴ ἐπιτρέποντες τὴν διασύλησιν ἐθνικῆς περιουσίας, ἀλλὰ καὶ μὴ κηλιδοῦντες μεγάλας ὑπολήψεις πρὶν ἢ πεισθῶσιν ὅτι ὑπάρχει τοιαύτη διασύλησις καὶ ὅτι τὸ κληροδότημα Ἰσουφάκη τοῦ Ἐνξερδζῆ πραγματοποιούμενον διατεθήσεται συνῳδὰ τῇ θελήσει τοῦ ἀοιδίμου διαθέτου ἄνευ οὐδεμιᾶς παραχρήσεως καὶ ἐκτροχιάσεως." Ἀλλά, καλέ μου Νεολόγε, ἀφοῦ τὸ ζήτημα τοῦτο ἐν ταῖς τῆς ἐφορίας τῶν φιλανθρωπικῶν καταστημάτων συνεδριάσεσιν ἠγέρθη τὸ πρῶτον, ὡς διαδίδουσι, κατὰ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

μῆνα Μάϊον, διὰ δὲ τῆς ἐγκυκλίου ἐπὶ τοῦ δημοσίου τάπητος ἐτέθη ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ Ἰουλίου, διατί εἰς ἁπλᾶς ἠρκέσθητε διαβεβαιώσεις, καὶ δὲν προὐκαλέσατε τὴν ἐπίσημον τῆς διαθήκης δημοσίευσιν, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὴν παραίτησιν τοῦ ἐνδιαφερομένου κ. Λ. Ζαρίφη ἀπὸ τῆς προεδρείας τῆς ἐφορίας τῶν φιλανθρωπικῶν καταστημάτων καὶ τὴν κατάθεσιν τῆς διαθήκης καὶ τῶν σχετικῶν ἐγγράφων ἐν τοῖς ἀρχείοις αὐτῶν; ἤ, ὅπερ βέλτιον, διατί δὲν ἐπεμείνατε ζητοῦντες ἵνα αὐτοβούλως καὶ ἐπισήμως ἐπέμβῃ τὸ Πατριαρχεῖον, ἀναλάβῃ δὲ τὴν διευκρίνησιν καὶ διακανόνισιν τοῦ σπουδαίου τούτου κληροδοτήματος συνῳδὰ τῇ θελήσει τοῦ ἀοιδίμου διαθέτου ἄνευ οὐδεμιᾶς παραχρήσεως καὶ ἐκτροχιάσεως ἡ ἀνωτάτη αὕτη πνευματικὴ ἡμῶν ἀρχὴ ἡ μόνη ἐναπομείνασα σωτηρία τῶν ἐθνικῶν κειμηλίων καὶ παραδόσεων; Διατί καὶ πάλιν νεκρικὴ ἀκολουθεῖ σιωπή, τὸ δὲ ζήτημα, ὡς γινώσκομεν θετικῶς, οὐδὲ βῆμα κἂν ἔκαμεν ἐπὶ τὰ ἔμπρος, ἀλλὰ διατελεῖ ὄν, ὡς καὶ μέχρι τοῦδε, ἐπὶ ὅλην εἰκοσαετίαν ἐν τοῖς ὑποσκηνίοις τοῦ οἴκου Ζαρίφη; Ἡ στασιμότης αὕτη τοῦ ζητήματος καὶ ἡ ἀνεξήγητος παρασιώπησις μὲ φέρει καὶ πάλιν εἰς τὴν στενόχωρον ἀνάγκην νὰ ἐπικαλεσθῶ ὑπὲρ τοῦ ἱεροῦ τούτου κληροδοτήματος τὴν κοινὴν γνώμην παραθέτων αὐτῇ τὰ περὶ τοῦ ζητήματος τούτου διαμειφθέντα, ὅπως αὕτη ἐπιβληθῇ παρὰ τῷ Πατριαρχείῳ καὶ ζητήσῃ τὴν ταχεῖαν τοῦ κληροδοτήματος διακανόνισιν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

I

Τὴν 31 τοῦ μηνὸς Ἰουλίου ἀπηύθυνα πρὸς τοὺς ὁμογενεῖς καὶ τὸ ἑλληνικὸν δημόσιον τὴν παροῦσαν ἐγκύκλιον μου·

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΟΜΟΓΕΝΕΙΣ

καὶ

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΔΗΜΟΣΙΟΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ἐπὶ πολὺ ἐπέσχον ν' ἀποτείνω τὰς ὀλίγας ταύτας λέξεις ἐν εἴδει ἐγκυκλίου πρὸς τοὺς ἡμετέρους ὁμογενεῖς καὶ τὸ ἑλληνικὸν δημόσιον, καὶ τοῦτο διότι ἐγὼ μικρὸς καὶ ἄσημος ἐκ τῆς τάξεως τοῦ λαοῦ ἐσκεπτόμην ὅτι δὲν ἤθελον εἰσακουσθῇ λαμβάνων πρῶτος τὸν λόγον· ἀλλὰ βλέπων ὅτι ὅσῳ παρατείνεται ἡ σιωπή, τοσούτῳ ὁ κίνδυνος αὐξάνει διὰ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει γιγνομένων ἐνεργειῶν πρὸς κατάπνιξιν μεγάλης καὶ ἱερᾶς περιουσίας, ἐθεώρησα καθῆκον νὰ ὑψώσω πρῶτος τὴν φωνὴν περὶ ζητήματος ἐνδιαφέροντος τὰ ἐθνικὰ φιλανθρωπικὰ ἡμῶν καταστήματα, καὶ ἐπικαλεσθῶ παντὸς ὁμογενοῦς κηδομένου τῶν ἐθνικῶν συμφερόντων τὴν σύντονον ἀρωγήν, τοῦ δὲ ἑλληνικοῦ τύπου τὴν στεντορείαν φωνὴν καὶ ὑποστήριξιν.

Πάντες γινώσκουσι τὰς ὑπηρεσίας, ἃς προσφέρουσι τοῖς ἀπόροις ὁμογενέσι τὰ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐθνικὰ νοσοκομεῖα· πᾶν δ' ὅ τι ἔχει σχέσιν πρὸς αὐτὰ αἱ ἑλληνικαὶ ἐφημερίδες τῆς τε Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῶν Ἀθηνῶν ἀναφέρουσι μετ' ἐπαίνου. Οὕτω τελευταῖον ἐπεκρότησαν τὴν ἀπόφασιν τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως τοῦ ἀναβιβάσαι τὴν μηνιαίαν αὐτῆς ἐπιχορήγησιν ἐκ 250 εἰς 1000 δραχμὰς εἰς τὰ φιλανθρωπικὰ τῆς Κωνσταντινουπόλεως καταστήματα, ἃ συντηρεῖ ὁ ὀβολὸς παντὸς ὁμογενοῦς φιλανθρώπου καὶ εἶναι τὸ κλέϊσμα τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἑλληνικῆς κοινότητος.

Ἡ ἐφορία τῶν ἐν λόγῳ καταστημάτων ἀποστέλλουσα κατὰ καιροὺς διαφόρους αὐτῆς ἀντιπροσώπους εἴς τε τὸ ἐσωτερικὸν καὶ εἰς τὰς ἐν Εὐρώπῃ ἑλληνικὰς ἀποικίας πειρᾶται νὰ προσαποριζηται κατὰ πᾶν ἔτος ὅ τι ἂν δύνηται ὑπὲρ τοῦ ἱεροῦ καὶ ὑψηλοῦ σκοποῦ, ὃν προτίθενται τὰ ἐν Κωνσταντινουπόλει φιλανθρωπικὰ καταστήματα, τοῦτο μὲν περιθάλποντα μέγαν ἀριθμὸν πτωχῶν ἀσθενῶν, τοῦτο δὲ συντελοῦντα πρὸς ἐλάττωσιν τῶν κακῶν, ἃ ὑφίσταται ἀριθμός τις ἀτυχῶν ἐκ τοιαύτης ἢ τοιαύτης αἰτίας τὴν διάνοιαν βεβλαμμένων, τοῦτο δὲ καὶ πρὸς περισύναξιν, διατροφὴν καὶ ἐκπαίδευσιν παιδίων ἀναπήρων καὶ δυστυχῶν. Αἱ ἐνέργειαι, ἃς κατὰ καιροὺς καταβάλλουσιν αἱ ἐφορίαι καὶ ἐπιτροπαὶ τῶν ἱερῶν τούτων καταστημάτων, εἶναι ἀνώτεραι παντὸς ἐπαίνου· εἰς τὰς φροντίδας δὲ τούτων ὀφείλεται ἡ ὕπαρξις καὶ διατήρησις αὐτῶν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ἀλλ' οὐχ ἧττον καὶ γενναῖαι καὶ φιλάνθρωποι καρδίαι οὐκ ἐπαύσαντο ἀναμιμνησκόμεναι αὐτῶν καὶ παρέχουσαι βάλσαμον παρηγορίας, ποτὲ μὲν ἀφθόνως, ποτὲ δὲ γλίσχρως, εἰς τοὺς ἐν τοῖς ἐθνικοῖς καταστήμασι καταφεύγοντας ἀτυχεῖς ἡμῶν συμπολίτας· ὑπάρχουσι δὲ δυστυχῶς καὶ δωρεαὶ, αἵτινες ἢ παρεσιωπήθησαν τελέως ἢ εὑρίσκονται τεθαμμέναι ὑπὸ πλουσίαν τράπεζαν ὁμογενοῦς. Οὕτω ἀπό τινος χρόνου εἰς τὰ στόματα τῶν ὁμογενῶν πολὺς λόγος γίνεται, μέγα σκάνδαλον προκαλῶν, περὶ κατακρατήσεως μεγάλης περιουσίας οὐχὶ πρὸ πολλῶν ἐτῶν ἀφιερωθείσης διὰ διαθήκης τοῖς φιλανθρωπικοῖς τούτοις καταστήμασιν. Ἡ περιουσία αὕτη ἀνερχομένη πρὸ δέκα καὶ ἐπέκεινα ἐτῶν εἰς 65,000 περίπου λίρας τουρκικὰς ἠδύνατο μόνη νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὴν ἀξιοπρεπῆ τῶν ἡμετέρων ἐθνικῶν καταστημάτων διατήρησιν.

Τίνα εἰσὶ τὰ διαδιδόμενα ταῦτα, καὶ διατί ὁ ἐφημεριδογραφικὸς ἡμῶν κόσμος τηρεῖ σιωπὴν, ὡς εἰ ἠδύνατο ἐν ἐποχῇ ἐν ᾗ διαβιοῦμεν νὰ κρατῇ τὸ παλαίφατον ἐκεῖνο ''Βοῦς ἐπὶ γλώττῃ βέβηκεν''; Δὲν εἶναι ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ Ἀθήναις ἑλληνικὸς τύπος, ὅστις οὐ παύεται δραττόμενος καὶ τῆς ἐλαχίστης ἀφορμῆς, ἵνα ὑμνήσῃ καὶ πολλάκις ἀναβιβάσῃ εἰς τὰ αἰθέρια ὕψη τοὺς ἔστω καὶ μικρὸν συντελέσαντας ἢ συντελοῦντας ὑπὲρ τῶν ἐθνικῶν ἡμῶν ἀναγκῶν; Δὲν εἶναι αὐτὸς οὗτος ὁ τύπος, ὅστις ῥήγνυσι φωνὴν ἀγρίαν κατὰ πάσης καταχρήσεως κατὰ τοῦ ἐλαχίστου σκανδάλου, ὅθεν δήποτε καὶ ἂν προέρχηται; Καὶ ὅμως

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

πρὸ δέκα καὶ ἐπέκεινα ἐτῶν ἀνήρ τις ἐκ τῆς μικρᾶς Ἀσίας καταγόμενος, τὸ φιλανθρωπικὸν δ' αἴσθημα, εἴπερ τις καὶ ἄλλος, εἰς ὕψιστον βαθμὸν ἔχων, ὁ ἁπλοϊκὸς καὶ ἀφελὴς Ἰσουφάκης Ἐκζερδζῆς, ἀποθνήσκων διέθετε διὰ διαθήκης τὴν ἐκ 65,000 περίπου λιρῶν τουρκικῶν περιουσίαν αὐτοῦ εἰς τὰ ἐθνικὰ ἐν Κωνσταντινουπόλει νοσοκομεῖα· Ὁ ἀνὴρ οὗτος ἀπέθανε καὶ ἐτάφη, ἡ μνήμη δ' αὐτοῦ ὅλως σεσιώπηται· καὶ ὅμως, εἰ ἦν ἕτερός τις φιλόξενος ἢ φιλόδοξος ὑπὸ ὁμάδος παρασίτων περιστοιχιζόμενος, οὐ μόνον λόγοι καὶ ἐγκώμια ἤθελον ἀναγραφῆ ἐν πάσαις ταῖς ἑλληνικαῖς καὶ αὐταῖς ταῖς ξέναις ἐφημερίσιν ἀλλὰ καὶ μέγας εὐεργέτης τῆς ἀνθρωπότητος ἤθελε κηρυχθῆ.

Ἀλλὰ ποῦ εἶνε ἡ περιουσία αὐτοῦ ἡ ὑπὲρ τῶν ἐθνικῶν καταστημάτων ὁρισθεῖσα; Ἀπολαμβάνουσι τοὐλάχιστον ταῦτα τοῦ προϊόντος αὐτῆς; Ἐρωτήσατε τὴν ἐνεστῶσαν ἐφορίαν τῶν ἐθνικῶν τούτων καταστημάτων· αὕτη θὰ σᾶς ἀποκριθῇ ὅτι τὰ καταστήματα οὐ μόνον δὲν ἀπολαμβάνουσι τοῦ προϊόντος τῆς περιουσίας ταύτης, ἀλλὰ καὶ ἡ διαθήκη δὲν εὑρίσκεται κατατεθειμένη ἐν τοῖς ἀρχείοις αὐτῆς. Εἶνε τοῦτο, πρὸς θεοῦ, δυνατὸν; καὶ ἐν τίνι ἐποχῇ καὶ ἐν μέσῳ τίνος κοινωνίας ζῶμεν; Αἱ κακαὶ γλῶσσαι διατείνονται, καὶ μάλιστα ἀνδρῶν ἀμερολήπτων καὶ ἀξιοπίστων, ὅτι αὕτη εὑρίσκεται ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ μεγαπλούτου ἐκείνου ὁμογενοῦς, ὅστις ἀποθανὼν πρὸ δύο ἐτῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει μόνον οὐκ ἀπεθεοῦτο ἐν αὐτῇ διὰ τὰς φιλανθρωπικὰς

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

καὶ ἐκπαιδευτικὰς αὐτοῦ ἐπιχορηγήσεις. Τὸ δὲ ἀκατανόητον καὶ ὅλως ἀπίστευτον εἶναι ὅτι αὐτὸς οὗτος ὁ ἐπικαλούμενος μέγας τῆς ἐκκλησίας καὶ τοῦ ἔθνους εὐεργέτης, ὁ Γεώργιος Ζαρίφης, ἐγένετο κύριος καὶ κληρονόμος τῆς περιουσίας αὐτῆς, ὡς αὐτὸς ὁ πρόεδρος τῶν φιλανθρωπικῶν καταστημάτων, κ. Λ. Ζαρίφης, διεκήρυξε πολλοῖς τῶν φίλων του· Εἶνε τοῦτο ἀληθές; εἶναι δυνατὸν νὰ προσάψωμεν εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνδρὸς ἐκείνου ὅ τι ἡ υἱϊκὴ καρδία ἐν τῇ ἀφελείᾳ καὶ εὐηθείᾳ οὐκ ᾐσχύνθη νὰ ὁμολογήσῃ ἀποδιδοῦσα εἰς τὸν πατέρα αὐτοῦ τοιαύτην ἐκτροχίασιν καὶ διασύλησιν τῆς ὑπὲρ τῶν φιλανθρωπικῶν καταστημάτων ὁρισθείσης περιουσίας; Καὶ δὲν αἰσθάνεται ὅτι διὰ τῶν τοιούτων δικαιολογήσεων καὶ τὴν μνήμην τοῦ πατρὸς καταισχύνει καὶ τὰ φιλανθρωπικὰ καταστήματα δὲν δύναται νὰ ἀποστερήσῃ τῶν πόρων αὐτῶν; Ὄχι! Οἱανδήποτε καὶ ἂν ἐποιήσατο ὁ γέρων ἐκεῖνος χρῆσιν ἢ κατάχρησιν τῆς περιουσίας ἐκείνης, αὕτη εἶνε περιουσία ἐθνικὴ καὶ ἀνήκει τοῖς φιλανθρωπικοῖς τῆς Κωνσταντινοπόλεως καταστήμασιν. Οὐδεὶς δύναται, ὅστις δήποτε καὶ ἂν ᾖ, ὅσην δήποτε ἐπιρροὴν καὶ ἂν ἐξασκῇ, νὰ ἐπιβάλῃ χεῖρα βέβηλον ἐπὶ ξένης καὶ ἱερᾶς περιουσίας.

Τοῦτο καταγγέλλοντες εἰς τὴν κοινὴν γνώμην καὶ τὴν ἀρωγὴν ἐπικαλούμενοι τοῦ τε Πατριάρχου καὶ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει πνευματικῶν ἡμῶν σωμάτων, ἐλπίζομεν ὅτι θέλομεν ἔχει τὴν συνδρομὴν αὐτῶν ὡς καὶ παντὸς ὁμογενοῦς μὴ παρορῶντος ἐν ξέναις

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

χερσὶ νὰ καταστρέφωνται ἱεραὶ καὶ ὑψηλαὶ προθέσεις εἰς τὴν ἐξεύρεσιν καὶ διάσωσιν τῆς ἐν λόγῳ περιουσίας· καθόσον ἔχομεν τὴν πεποίθησιν ὅτι οὔτε αἱ ἐκκλησιαστικαὶ ἡμῶν ἀρχαὶ, οὔτε τὸ ἔθνος θὰ ἐξακολουθῶσι νὰ κωφεύωσι καὶ νὰ κλείωσι τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸ πράξεως ἱεροσύλου. Ἐν τούτοις ὑπάρχουσιν οἱ λέγοντες ἡμῖν ὅτι ἄλλο τι τεκταίνεται ἐν τῇ νεκρικῇ ταύτῃ σιγῇ· ὅτι ἡ ὕπαρξις τῆς ἐν λόγῳ περιουσίας ἐγένετο μὲν γνωστὴ τοῖς ἐν τοῖς πράγμασιν, ἀλλ' ὅτι καταβάλλονται προσπάθειαι ὅπως καταλογισθῇ αὕτη, καίπερ δωρεὰ ἀποκλειστικὴ τῶν ἐθνικῶν νοσοκομείων, εἰς ἄλλας ἄλλων καὶ ἐπ' ὀνόματι ἑαυτῶν γενομένας χορηγίας· ὅπερ ἔσται σκάνδαλον μεγαλείτερον. Ἀλλὰ τί λέγω; Εἶνε ποτὲ δυνατὸν νὰ παραδεχθῇ τοιοῦτόν τι τὸ Πατριαρχεῖον, ἀφοῦ οὐδέποτε οὐδαμοῦ ἐφάνη ὅτι ἐδόθη ἔστω καὶ ὁ ἐλάχιστος ὀβολὸς εἰς ἐθνικὸν κατάστημα ἐν ὀνόματι τοῦ ἀοιδίμου ἐκείνου φιλογενοῦς καὶ φιλαγάθου ἀνδρὸς Ἰσουφάκη Ἐκζερδζῆ; Οὐδὲ κἂν νὰ τὸ φαντασθῇ τις εἶνε ἀνεκτόν. Τὸ Πατριαρχεῖον οὐδὲν ἕτερον καθῆκον ἔχει νὰ πράξῃ ἢ νὰ ζητήσῃ τὰ χρήματα παρὰ τοῦ εἰσπράξαντος ταῦτα σὺν τοῖς τόκοις ἀπὸ τῆς ἡμέρας καθ' ἣν τὰ ἔλαβε μέχρι τῆς ἡμέρας, ἐν ᾗ θὰ ἀποτίσῃ αὐτὰ, καὶ καταθέσῃ ὡς κεφάλαιον ἀναφαίρετον, ἐκ τῶν ἐτησίων τόκων τοῦ ὁποίου θέλουσι διατηρεῖσθαι, ὡς δεῖ, τὰ ἐθνικὰ ἡμῶν νοσοκομεῖα. Ἡ εὐθύνη πάσης παραμελήσεως ἢ μεταλλαγῆς τοῦ ἀρχικοῦ προορισμοῦ τῆς περιουσίας ταύτης πεσεῖται ἐπὶ τῆς κεφαλῆς πάντων τῶν πρὸς τοῦτο συντελούντων. Ἀλλὰ καὶ ὁ λαὸς

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

τῆς μικρᾶς Ἀσίας, ᾧ ἀνήκει ἰδιαιτέρως ἡ τιμὴ τοῦ ἐκ τοῦ μέσου αὐτοῦ ἀναφανέντος μεγάλου εὐεργέτου τῶν φιλανθρωπικῶν καταστημάτων Ἰσουφάκη Ἐκζερδζῆ, δὲν πιστεύομεν ὅτι θὰ ἐπιτρέψῃ ν' ἀπολεσθῇ ἀδίκως καὶ κακοβούλως τὸ ὄνομα τοῦ συμπολίτου αὐτῶν.

Τοιαύτη ἐστὶν ἡ φωνὴ, ἣν ἀπευθύνομεν πρὸς τοὺς ὁμογενεῖς καὶ τὸ ἑλληνικὸν δημόσιον· ἂν δὲ αἱ ἐνέργειαι αὗται δὲν φέρωσι τὸ προσδοκώμενον ἀποτέλεσμα, ἐξακολουθῇ δὲ παρατεινομένη ἡ κατακράτησις τῆς μεγάλης τοῦ Ἰσουφάκη περιουσίας καὶ τηρῆται ἡ αὐτὴ σιωπὴ καὶ ἐν τῷ ἐφημεριδογραφικῷ κόσμῳ, θέλομεν ἀναγκασθῆ ν' ἀποκαλύψωμεν πολλὰ πράγματα, ἅπερ θ' ἀμαυρώσωσι τὴν ὑπόληψιν τοῦ ἀνδρὸς, ὃν ἀπὸ πολλοῦ ἡ κοινὴ γνώμη εἴθισται νὰ τιμᾷ καὶ σέβηται.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Εἰς τὴν ἐγκύκλιου ἡμῶν ταύτην ἡ "Κωνσταντινουπόλις" τῆς 17/29 Αὐγούστου 1885 ὑπ' ἀριθ. 184 ἀπήντησεν ὡς ἑξῆς.

"Διὰ τοῦ χθεσινοῦ ταχυδρομείου τῆς Τεργέστης ἐλάβομεν ἐξ Ἀθηνῶν δήλωσίν τινα "Πρὸς τοὺς ὁμογενες καὶ τὸ ἑλληνικὸν δημόσιον", ἐκδοθεῖσαν ὑπό τινος Κ. Α. Ἀργυριάδου καὶ διανεμηθεῖσαν, ὡς πληροφορούμεθα, πολλοῖς ἐν Ἑλλάδι καὶ ἐνταῦθα. Διὰ τῆς δηλώσεως ταύτης ὁ κ. Ἀργυριάδης ἐφίστησι τὴν προ-

σοχὴν τῶν ὁμογενῶν ἐπὶ μεγάλου καὶ σοβαροῦ ἀδικήματος, διαπραχθέντος ὑπὸ τοῦ ἀοιδίμου Γεωργίου Ζαρίφη πρὸς βλάβην τῶν ἐθνικῶν φιλανθρωπικῶν καταστημάτων. ''

'' Πρὸ δέκα καὶ ἐπέκεινα ἐτῶν, λέγει ὁ κ. Ἀργυριάδης, ὁ ἐκ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καταγόμενος Ἰσουφάκης Ἐκζερδζῆς, ἀποθνήσκων ἐκληροδότησεν εἰς τὰ καταστήματα ταῦτα ἅπασαν τὴν περιουσίαν του συμποσουμένην εἰς 65,000 τουρκικῶν λιρῶν· ἀλλ' ἐκ τῆς περιουσίας ταύτης οὐδ' ὀβολὸς ἐδόθη εἰς τὰ φιλανθρωπικὰ καταστήματα, διότι ᾠκειοποιήθη αὐτὴν Γεώργιος ὁ Ζαρίφης, τοῦτο δὲ ὡμολόγησε δῆθεν καὶ αὐτὸς ὁ υἱός τοῦ κ. Λεωνίδας Ζαρίφης, διακηρύξας πολλοῖς τῶν φίλων του ὅτι ὁ πατήρ του ἐκληρονόμησε τὸν Ἰσουφάκην Ἐκζερδζῆν. ''

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

'' Φοβούμενοι μὴ εὑρεθῇ τις ἀρκούντως εὔπιστος καὶ ἀφελὴς ὥστε νὰ πιστεύσῃ εἰς τὴν δήλωσιν ταύτην τοῦ κ. Ἀργυριάδου ἢ θεωρήσῃ ἔστω καὶ κατὰ 5 ο)ο ἀληθῆ τὰ ἐν αὐτῇ λεγόμενα, σπεύδομεν νὰ ἐξηγήσωμεν πῶς ἔχουσι τὸ πράγματα, θεωροῦμεν δὲ τοῦτο καθῆκον ἐπιβαλλόμενον ὑπὸ τῆς συνειδήσεως ἡμῶν καὶ ὑπὸ τοῦ σεβασμοῦ ἡμῶν πρὸς τὴν μνήμην ἀνδρὸς, οὗ τὴν στέρησιν συναισθάνεται σύμπαν τὸ ἔθνος καὶ οὗ τὸ ὄνομα εὐλογοῦσι χιλιάδες στομάτων, θεωροῦμεν τοῦτο καθῆκον καὶ πρὸς τὸ σεβαστὸν ὄνομα τῆς οἰκογενείας Ζαρίφη καὶ πρὸς τὸν ἀξιότιμον κ. Λεωνίδαν Ζαρίφην, τὸν πρόεδρον τῆς ἐφορίας τῶν Φιλανθρωπικῶν καταστημάτων. ''

“ Ἀληθῶς Ἰσουφάκης ὁ Ἐκζερδζῆς ἀϊδίου μνήμης ἀνὴρ, θνήσκων ἐκληροδότησεν ἅπασαν τὴν περιουσίαν του εἰς τὰ Φιλανθρωπικὰ καταστήματα εἰς τὰ ὁποῖα ἀμέσως ἐκοινοποίησε τὴν προσφορὰν ὁ ἀοίδιμος Γεώργ. Ζαρίφης· ἀλλ' ἡ περιουσία αὕτη δὲν ἦτο πραγματική, ἤτοι λίραι χρυσαῖ, ὡς διατείνεται ὁ κ. Ἀργυριάδης. Ὁ Ἰσουφάκης ἦτο τροφοδότης τοῦ αὐτοκρ. στρατοῦ ἂν δὲν ἀπατώμεθα, εἶχε δὲ νὰ λαμβάνῃ παρὰ τῆς αὐτοκρ. κυβερνήσεως 65,000 λιρ. ἐκτὸς αὐτῶν οὐδὲν χρηματικὸν ποσὸν κατέλιπεν· ἡ κτηματική του περιουσία ἀπετελεῖτο ἐκ μιᾶς οἰκίας, κειμένης ἐν Κοντοσκαλίῳ, καὶ ἑνὸς ἐργαστηρίου, ἅπερ ἐπίσης διέθεσεν ὁ μακαρίτης ὑπὲρ τῶν φιλανθρωπικῶν καταστημάτων, τὰ ὁποῖα τὴν οἰκίαν ἐχορήγησαν τῇ ἐνορίᾳ ταύτῃ, ἔνθα ἐπὶ μακρὰ ἔτη κατῴκησεν ὁ ἀνὴρ ὅπως χρησιμεύῃ ὡς σχολεῖον τῆς ἐνορίας Κοντοσκαλίου.”

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

“ Ἡ ἐφορία τῶν Φιλανθρωπικῶν Καταστημάτων καὶ τὸ ἐν τοῖς πατριαρχείοις Ε. Μ. Συμβούλιον ἐργάζονται ἔκτοτε πρὸς ἐκκαθάρισιν τῆς ὑποθέσεως ταύτης. Ἡ αὐτοκρατορικὴ κυβέρνησις ἀρνεῖται νὰ πληρώσῃ τὰς 65,000 λιρῶν ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἔχει λ)σμὸν μετὰ τοῦ συντρόφου του Ἰσουφάκη, Ἀρμενίου, οὗ ἀγνοοῦμεν τὸ ὄνομα. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Ἰσουφάκης ὑπῆρξεν ὑπήκοος ρῶσσος, ἡ ἐφορία τῶν νοσοκομείων διώρισεν ἐπίτροπον αὐτῆς ἐν τῇ διεκδικήσει τῶν δικαίων της τὸν ῥῶσσον ὑπήκοον κ. Ἐπαμεινώνδαν Ζαχάρωφ. Ἐσχάτως μάλιστα ἡ Ἐφορία τῶν νοσοκομείων προέτεινε τῇ αὐτ. κυβερνήσει συμβιβασμὸν καθ' ὃν νὰ πληρώσῃ

μόνον τὸ ἥμισυ τοῦ ποσοῦ, ὅπερ ὀφείλει τῷ Ἰσουφάκῃ, νῦν δὲ τοῖς ἐθνικοῖς καταστήμασι, καὶ νὰ ἐξοφλήσῃ οὕτω τὸν λ)σμόν. Ἀλλ' ἡ κυβέρνησις καὶ τοῦτον τὸν συμβιβασμὸν ἀπέρριψε."

"Τοιαύτη ἡ ὑπόθεσις τῶν 65 χιλιάδων λιρῶν ἐν ᾗ κακῶς ἀνεμίχθη ὑπὸ τοῦ διατριβογράφου τὸ ὄνομα τοῦ ἀοιδίμου Γεωργίου Ζαρίφη, καὶ οὐχὶ ὅπως παρίστησιν αὐτὴν ὁ κ. Ἀργυριάδης. Ἐν πολλοῖς ζητήμασι θὰ ἦτο προτιμότερον, χρησιμώτερον ἐθνικῶς καὶ ἀξιοπρεπέστερον ἀνθρωπίνως, ἐὰν ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες ἐσκεπτόμεθα μικρὸν πρὶν ἢ γράψωμεν ἢ εἴπωμέν τι. Τὸ ἀδίκως καὶ ἐπιπολαίως κατηγορεῖν εἶναι κατηγορία ἐναντίον αὐτοῦ τοῦ κατηγόρου."

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Πρὸς τὴν διεύθυνσιν τῆς ἐφημερίδος "ἡ Κωνσταντινούπολις" ἀπηντήσαμεν ὧ ἑξῆς.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 27 Αὐγούστου 1885·

Ἀξιότιμε κύριε διευθυντά,

Εἰς Κωνσταντινούπολιν.

Ἠθελήσατε ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 184 φύλλῳ τῆς ἐφημερίδος σας τῆς 17 Αὐγούστου νὰ κάμητε μνείαν τῆς πρὸς τοὺς ὁμογενεῖς καὶ τὸ ἑλληνικὸν δημόσιον ἐγκυκλίου μου περὶ τῆς εἰς τὰ ἐθνικὰ νοσοκομεῖα ἀφιερωθείσης

βόντα τὴν διακανόνισιν τῆς περιουσίας τοῦ ἀειμνήστου ἐκείνου ἀνδρός, καὶ παρεισάγετε ἕτερον. Ἡ ἀξίωσίς σας αὕτη ἀπέχει παρασάγγας ὅλας τῆς ἀληθείας· προκαλοῦμεν τοὺς ζῶντας συνεπιτρόπους τῆς ἐποχῆς ἐκείνης νὰ μᾶς διαψεύσωσιν, εἰ τυχὸν σφαλλώμεθα. Ἀπὸ εἰκοσαετίας ἔμελλε νὰ κανονισθῇ τὸ κληροδότημα τοῦτο· ὁ μετὰ τοσαύτης εὐχαριστήσεως καὶ προθυμίας ἀναλαβὼν τὴν διακανόνισιν καὶ ἐν τῷ μεταξὺ εἰς πολλὰς μετὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν συμψηφίσεις ἐλθὼν ὡς ἐκ τῆς μεγάλης αὐτοῦ ἐπιρροῆς καὶ τῶν χρηματιστικῶν ἐργασιῶν οὐδὲν οὐδαμῶς τῇ ἐφορίᾳ τῶν φιλανθρωπικῶν καταστημάτων ἀνέφερε περὶ τῆς τύχης τοῦ κληροδοτήματος τούτου· εἰ δ' εἶχεν εἰς τοῦτο ἀπελπισθῆ καὶ δὲν ἠδυνήθη νὰ εἰσπράξῃ τὰ χρήματα; διατί βλέπων τὰς μονομερεῖς αὐτοῦ ἐνεργείας ἀποτυγχανούσας δὲν ἀνήγγειλε τῇ ἐφορίᾳ καὶ τῷ ἐθνικῷ μικτῷ Συμβουλίῳ καὶ δὲν παρέδωκε τὴν διαθήκην καὶ τὰ σχετικὰ ἔγγραφα ἐγκαίρως καὶ ὅπου δεῖ; ἀλλ' οὔτε καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ Λ. Ζαρίφης μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς ἀνήγγειλέ τι. Ἰδού, κύριε διευθυντά, ζητήματα σκοτεινὰ καὶ ἀσαφῆ, ἅπερ εὐκόλως παρεξηγοῦνται. Καὶ ὅμως μετά τινος ἐντάσεως λέγεται καὶ διαδίδεται ὅτι ὁ οἶκος Ζαρίφη συνεψήφισε ταῦτα. Εἶνε τοῦτο ἀληθές; δυνάμεθα νὰ δώσωμεν πίστιν εἰς τὰ διαδιδόμενα; Ἐγὼ τοὐλάχιστον δὲν τὸ πιστεύω· τοῦτο διεκήρυττον ἐν τῇ ἐγκυκλίῳ μου καὶ πρὸς τὴν ἐξακρίβωσιν τούτου ἐζήτουν τὴν συναρωγὴν τῆς ἑλληνικῆς δημοσιογραφίας. Ὑμεῖς

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ἔρχεσθε τώρα, κύριε διευθυντά, ὑποστηρίζοντες ὅτι ἡ ἐκκαθάρισις τοῦ λ)σμοῦ τούτου δὲν ἐγένετο καὶ ὅτι ἡ Αὐτοκρατορικὴ Ὀθωμ. Κυβέρνησις δὲν ἐκανόνισεν ἔτι τὸν λ)σμὸν τοῦτον. Ἐρωτῶ ὑμᾶς ἐν πάσῃ εἰλικρινείᾳ γράφετε τοῦτο καὶ ἐν καλῇ τῇ πίστει, ἢ τοιαύτας ἔδοσαν ὑμῖν πληροφορίας οἱ ἐνδιαφερόμενοι; Ἀλλ' ἔστω· ποῦ εἶνε λοιπὸν ἡ διαθήκη τοῦ ἀοιδίμου ἐκείνου ἀνδρὸς καὶ τὰ σχετικὰ ἔγγραφα τοῦ παρὰ τῇ Αὐτοκρατορικῇ Ὀθωμ. Κυβερνήσει λ)σμοῦ τούτου; Κεῖνται ταῦτα ἐν τοῖς ἀρχείοις τῶν φιλανθρωπικῶν καταστημάτων;. ἔχει τούτων ἀντίγραφον κἂν τὸ Πατριαρχεῖον, καὶ τὸ ἐθνικὸν μικτὸν Συμβούλιον; Ἄς τὸ διακηρύξωσι σαφῶς καὶ εὐκρινῶς, ἵνα φωτισθῇ ἡ κοινὴ γνώμη, καὶ ἀναπαυθῇ ἡ κοινὴ συνείδησις. Λέγετε ἐν τῇ ἀπαντήσει σας ὅτι ἡ ἐφορία τῶν ἐθνικῶν νοσοκομείων μεριμνῶσα περὶ τῆς κανονίσεως τοῦ λ)σμοῦ τούτου προέτεινε τῇ Αὐτοκρατορικῇ Κυβερνήσει συμβιβασμόν, καθ' ὃν ἀντὶ τοῦ ἡμίσεος νὰ ἐξοφληθῇ οὗτος· ἀλλὰ πότε τοῦτο ἐγένετο καὶ περὶ τίνος ἐφορίας ὁμιλεῖτε, ἐν ᾗ πρόεδρος μὲν εἶνε ὁ κ. Λ. Ζαρίφης, μέλη δὲ οἱ αὐτῷ συμφρονοῦντες θεράποντες καὶ ὁμιληταί; Πῶς δὲ συμβιβάζονται ταῦτα πρὸς τὰ διαδιδόμενα καὶ πρὸς ὅσα ἐν τῇ ἐγκυκλίῳ μου ἔλεγον; Δύναται ν' ἀρνηθῇ ὁ κ. Λ. Ζαρίφης ὁ καὶ δικηγορικὸν συμβούλιον ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς ἐκτροχιάσεως τῆς περιουσίας τοῦ Ἰσουφάκη Ἐκζερδζῇ ποιησάμενος, δύναται ν' ἀρνηθῇ ὅτι ἐρωτώμενος ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου ἔν τινι γεύματι πρῶτον μὲν ἀμφε-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ταλαντεύθη περὶ τῆς εἰσπράξεως τῶν χρημάτων εἰπὼν δίστομα καὶ ἀσαφῆ, εἶτα δὲ προσέθηκεν ὅτι ὁ πατήρ του δι' ἐπισήμου ἐπιστολῆς ἐκ Παρισίων ἐδήλου ὅτι τὴν τοῦ Ἰσουφάκη περιουσίαν διέθετε κατὰ βούλησιν, δώδεκα μὲν χιλιάδας λίρας ὑπὲρ τῆς μεγάλης τοῦ Γένους Σχολῆς δωρησάμενος, χιλίας δὲ ὑπὲρ τῶν ἐν Θεραπείοις σχολείων, ἄλλας δὲ τόσας διὰ τὰ χρέη τοῦ ναοῦ τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου τοῦ ἐν Πέρᾳ, 10 τοῖς 0/0 διὰ τὰ ἐθνικὰ νοσοκομεῖα διεφύλαττε καὶ 40 τοῖς 0/0 ἔμελλε νὰ λάβῃ κάποιος Ζαχάρωφ, ὅστις ὡς Ῥῶσσος ὑπήκοος εἶχεν ὑποσχεθῆ τὴν σύμπραξίν του· εἷς δὲ τῶν ὁμογενῶν ἐκεῖ παρὼν ἀκούσας ταῦτα ἐθώπευσεν αὐτὸν εἰπὼν ἐν ὅλῃ τῇ χαρακτηριζούσῃ τὴν ψυχήν του ἀγαθότητι· "Παῦσον, παιδί μου, λέγων τοιαῦτα, ἅπερ ἀμαυροῦσι τὴν ὑπόληψιν τοῦ πατρός σου· ὁ πατήρ σου δὲν ἐδικαιοῦτο νὰ διαθέσῃ τὴν περιουσίαν τοῦ Ἐκζερδζῆ κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτῷ· τὴν ὑπόθεσιν γινώσκω καλῶς καὶ οὐ μόνον ἐγὼ ἀλλὰ καὶ οἱ τότε συνεφορεύοντες τῷ πατρὶ ἐκ τῶν καλλιτέρων ὁμογενῶν· οὗτοι κατέστησαν ἐπίτροπον ἐκ μέρους τῶν φιλανθρωπικῶν καταστημάτων τὸν πατέρα σου ἵνα εἰσπράξῃ τὰ καθυστερούμενα διὰ λ)σμὸν τῶν νοσοκομείων καὶ οὐδὲν πλέον, καὶ ὅτι ἂν ὁ πατήρ σου εἰσέπραξε τὰ χρήματα ἢ συνεψήφισεν αὐτὰ μετὰ τῆς Αὐτοκρατορικῆς Κυβερνήσεως, καθῆκον καὶ χρέος σου εἶνε νὰ πληρώσητε τοῖς νοσοκομείοις τὰ χρήματα· ἐὰν ὅμως δὲν ἐγένετο τοῦτο καὶ ὁ λ)σμὸς μένῃ ἐκκρεμής, δότε τότε τὴν διαθήκην καὶ τὰ σχετικὰ ἔγγραφα τῷ Πα–

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

τριάρχῃ καὶ τῷ ἐθνικῷ μικτῷ Συμβουλίῳ, ὅπως γένηται ἡ δέουσα πρὸς εἴσπραξιν φροντίς.” Ὁ κ. Λ. Ζαρίφης δύναται ν’ ἀρνηθῇ ταῦτα;

Ἄφετε λοιπὸν, κύριε διευθυντὰ, τὰς ὑπεκφυγὰς καὶ τὰς δικαιολογήσεις. Τὸ ζήτημα εἶνε ἐθνικὸν, ἐθνικώτατον· ἡ περιουσία τοῦ Ἰσουφάκη Ἐκζερδζῆ εἶνε ἱερὰ καὶ ὡς τοιαύτη ἀπαραβίαστος, εἶνε διατεθειμένη ὑπὲρ τοῦ ἱεροῦ σκοποῦ τῶν ἡμετέρων ἐθνικῶν φιλανθρωπικῶν καταστημάτων. Ὑψώσατε τὴν φωνήν σας ὑπὲρ αὐτῶν ὡς ἄξιος τῆς ἀποστολῆς τῆς δημοσιογραφίας ἐργάτης· θὰ προσενέγκητε τῷ ἔθνει μεγάλην ὑπηρεσίαν, θ’ ἀπαλλάξητε δὲ καὶ τὴν μνήμην τοῦ Γ. Ζαρίφη ἀπὸ τῆς κηλῖδος, ἣν ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἀρνούμενος καὶ δυστροπῶν πειρᾶται νὰ καταστήσῃ ἀνέκπλυτον. Ἡ ἑλληνικὴ δημοσιογραφία ἀναλαμβάνουσα ἐν χερσὶ τὴν περιφύλαξιν καὶ διάσωσιν τῆς περιουσίας τοῦ Ἰσουφάκη Ἐκζερδζῆ καὶ εἰλικρινῶς τὴν κοινὴν γνώμην διαφωτίζουσα ἀπαλλάττει καὶ ἐμὲ τοῦ κόπου τοῦ ἐπανελθεῖν ἐπὶ τὸ ζήτημα τοῦτο.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

II

Τὴν πρώτην ἀπάντησιν τῆς ἐφημερίδος " ἡ Κωνσταντινούπολις " παρηκολούθησε μετ' ὀλίγον νέα ὁμόφωνος Κοινοποίησις " Νεολόγου " καὶ " Κωνσταντινουπόλεως " τὴν 19/31 Αὐγούστου, τὸ πρῶτον ἤδη ὁμοφρονουσῶν καὶ ἁμιλλωμένων τίς νὰ ἐπιδαψιλεύσῃ θυμιάματα εὐπροσδεκτότερα. Καὶ ἡ μὲν " Κωνσταντινούπολις " ἀναιροῦσα ἐν πολλοῖς τὸ ἑαυτῆς φύλλον τῆς προτεραίας ἐκφράζεται ὡς ἑξῆς ἐξ αὐθεντικῆς πηγῆς ἀρυομένη πλέον τὰς εἰδήσεις της.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

" Κωνσταντινούπολις " 19/31 Αὐγούστου 1885. Ἀριθ. 185.

" Ἐπανορθοῦμεν ἐξ αὐθεντικῆς πληροφορηθέντες πηγῆς διὰ τῶν ἑπομένων τὰ κατὰ τὴν ὑπόθεσιν τοῦ Ἰουσουφάκη Ἐκζερδζῆ, περὶ ἧς ἐγράψαμεν ἐν τῷ προηγουμένῳ φύλλῳ. "

" Ὁ Ἰουσουφάκης, ῥῶσσος ὑπήκοος, ἀπέθανε τῷ 1865 καταλιπὼν διαθήκην καὶ κωδίκελλον ἐγγραφέντα ἀμφότερα ἐν τῷ ἐνταῦθα ῥωσσικῷ προξενείῳ, ἔνθα δύναται πᾶς ὁ βουλόμενος νὰ ἴδῃ αὐτά. Τὴν εἰς

μετρητὰ περιουσίαν του, ἥτις ἐκκαθαρισθεῖσα ἀνῆλθεν εἰς ἑξακισχιλίας λίρας διέθετε πολλοῖς καὶ διαφόροις, οἷον συγγενέσι, φίλοις, ἐκκλησίαις κλπ. Ὁ ἐκτελεστὴς τῆς διαθήκης του, ὁ ἀείμνηστος Γεώργιος Ζαρίφης, ἠναγκάσθη ἐκ τοῦ ἰδιαιτέρου του ταμείου νὰ συμπληρώσῃ τὸ πρὸς πληρωμὴν πάντων τούτων ἀπαιτούμενον ποσὸν, διότι αἱ ἀξιώσεις αὐτῶν ὑπερέβαλλον τὴν εἰς μετρητὰ περιουσίαν τοῦ ἀποθανόντος."

"Ἐκτὸς τοῦ ποσοῦ τούτου ὁ Ἰσουφάκης κατέλιπεν ἀπαίτησιν παρὰ τῆς αὐτοκρατορικῆς κυβερνήσεως 2,500,000 γροσίων. Ὁ κ. Ζαρίφης ἤρξατο ἀμέσως διὰ τῆς ῥωσσικῆς πρεσβείας καὶ τῇ συμπράξει τοῦ κ. Ἐπαμεινώνδα Ζαχάρωφ ἐνεργῶν παρὰ τῇ αὐτοκρατορικῇ κυβερνήσει πρὸς εἴσπραξιν τοῦ ποσοῦ τούτου. Δυστυχῶς μέχρι τῆς σήμερον οὐδ' ὀβολὸς εἰσεπράχθη ἐξ αὐτοῦ, οὐδ' ὀβολὸς συνεψηφίσθη πρὸς ἄλλους λογαριασμούς. Ταῦτα πάντα γινώσκουσι κάλλιστα ἥ τε ῥωσσικὴ πρεσβεία καὶ τὸ οἰκουμενικὸν πατριαρχεῖον."

"Οὕτως ἔχει ἡ ὑπόθεσις αὕτη καὶ οὐχὶ ὅπως ἀφηγεῖται αὐτὴν ὁ κ. Ἀργυριάδης ἐν τῇ παραδόξῳ αὐτοῦ πρὸς τὸ πανελλήνιον δηλώσει του. Οἱ τὰ κατὰ τὸ κληροδότημα Ἰουσουφάκη ἀγνοοῦντες καὶ ἀτελεῖς πληροφορίας περὶ αὐτοῦ λαβόντες καὶ ἄλλ' ἀντ' ἄλλων ὑπὸ τῆς κακοβουλίας διαδιδόμενα ἀκούσαντες πεισθήσονται νῦν ὅτι ἡμάρτησαν ἔστω καὶ κατὰ διάνοιαν ἐνοχοποιήσαντες τὸν σεβαστὸν οἶκον τοῦ Ζαρίφη, ἔστω καὶ ὑπόνοιαν ἁπλῆν συλλαβόντες ὅτι ἦτο δυνατὸν ὁ μέγας εὐεργέτης τοῦ ἔθνους ὁ ἀοίδιμος ἐκεῖνος ἀνὴρ νὰ ἐπιτρέ-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ψῃ τὴν εἰς τὸ ταμεῖόν του εἴσοδον καὶ ἑνὸς ὀβολοῦ ἐκ χρημάτων ἀνηκόντων ἄλλοις, καὶ δὴ τοῖς φιλανθρωπικοῖς καταστήμασιν. Αὐτὸς ὁ τοσοῦτον μοχθήσας ὑπὲρ τῶν ἐθνικῶν νοσοκομείων, ὁ καὶ ὑλικῶς καὶ ἠθικῶς καθ' ὅλον του τὸν βίον ἐργασθεὶς ὑπὲρ αὐτῶν καὶ πολλὰ κατορθώσας πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, ὁ τὸ βαλάντιόν του κενώσας χάριν τῶν ἐθνικῶν ἔργων, θὰ κατεχρᾶτο τὰ χρήματα τοῦ φιλανθρώπου Ἰουσουφάκη! Ἀλλ' εὑρίσκονται ἄνθρωποι, οἷος ὁ συντάκτης τῆς πομπώδους ταύτης καὶ ἀνοήτου δηλώσεως, Ἕλληνες δυστυχῶς, τολμῶντες νὰ διασύρωσιν ὄνομα σεβαστὸν παντὶ τῷ πανελληνίῳ. Τοῦτο τὸ ἄπορον. Πλὴν ἡ ἀχαριστία εἶναι ἴδιον χαρακτηριστικὸν ἀνθρώπων τινῶν καὶ εἰς τὴν τάξιν αὐτῶν δέον βεβαίως νὰ κατατάξωμεν καὶ τὸν ἐν λόγῳ διατριβογράφον."

" Ἐὰν δὲ ὁ Ἀργυριάδης οὗτος εἶναι ἁπλῶς un homme de bois ἢ μᾶλλον ἄϋλόν τι καὶ ἀνύπαρκτον πρᾶγμα καὶ ἄλλοι εἰσὶν οἱ ὑποκινήσαντες τὴν ὑπόθεσιν ταύτην, ὑπὸ μαύρου φθόνου ἀγόμενοι ὅτι τὸ ὄνομα Ζαρίφη τηλικαύτης ἀπολαύει τιμῆς καὶ ὑπολήψεως παρ' ὁμογενέσι καὶ ξένοις, τότε οἰκτείρομεν αὐτοὺς τῇ ἀληθείᾳ, ὅτι τὴν κακὴν ἐξελέξαντο ὁδὸν ὅπως πλήξωσιν οἶκον ἄτρωτον, ὄνομα ἀγαπητὸν, περιβαλλόμενον ὑπὸ ἀφθίτου αἴγλης, ἤτοι τῆς ἀγάπης πάντων."

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ὁ δὲ ''Νεολόγος'' ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἡμερομηνίαν τῆς 19/31 Αὐγούστου 1885 καὶ ὑπ' Ἀριθ. 4881 ὡς ἑξῆς.

'' Μακρὰ ἀπεστάλη ἡμῖν τε καὶ πολλοῖς ἐνταῦθα ἔντυπος διατριβὴ διὰ τοῦ τεργεσταίου ἐξ Ἀθηνῶν, φέρουσα τὴν ὑπογραφὴν Κ. Α. Ἀργυριάδης. Ἐν τῇ διατριβῇ ταύτῃ ὁ γράφων ὑπὸ τὸ πρόσχημα μερίμνης ὑπὲρ τῶν ἡμετέρων φιλανθρωπικῶν καταστημάτων ἀποκαλύπτει ὅτι ὁ μακαρίτης Ἰωσηφάκης Ἐνξερτζῆς ἐκ Μικρᾶς Ἀσίας διέθηκε πρὸ δέκα καὶ ἐπέκεινα ἐτῶν τὴν περιουσίαν αὐτοῦ, εἰς 65,000 περίπου τουρκικὰς λίρας συμποσουμένην, εἰς τὰ φιλανθρωπικὰ καταστήματα· ὅτι τοῦ ἀοιδίμου ἐκείνου εὐεργέτου ἡ μνήμη ὅλως σεσιώπηται· ὅτι ἡ περιουσία αὕτη, οἱονεὶ διασυληθεῖσα, εὑρίσκεται ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ ἀοιδίμου Γεωργίου Ζαρίφη· ὅτι, τέλος, ὁ υἱὸς αὐτοῦ κ. Λεωνίδας Ζαρίφης ἐκήρυξε πολλοῖς τῶν φίλων του ὅτι ὁ πατήρ του ἐγένετο ὁ κύριος καὶ κληρονόμος τῆς περιουσίας ταύτης. Καὶ ἐπὶ ταῖς ἀποκαλύψεσι ταύταις ὁ γράφων ψέγει τὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ἐν Ἀθήναις ἑλληνικὸν τύπον ὡς σιωπῶντα, καὶ ἄκων οἱονεὶ ἀναμιμνήσκεται τοῦ παλαιφάτου ἐκείνου '' Βοῦς ἐπὶ γλώσσῃ βέβηκε ''.

'' Δεινόταται ἀληθῶς αἱ ἀποκαλύψεις καὶ αἱ μομφαὶ αὗται κατὰ τεθνεῶτος ἀνδρός, οὗ τὸν τάφον ἔρρανε μετὰ δακρύων εὐγνωμοσύνης ἅπαν τὸ ἑλληνικόν, παρι-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

σταμένου νῦν ὡς τοῦ ἐσχάτου τῶν καταχρηστῶν καὶ ἅρπαγος ἐθνικῆς περιουσίας. Ἀλλὰ δι' αὐτὸ τοῦτο τὸ μέγεθος τῆς κατηγορίας ὁ γράφων ὤφειλε νὰ ἐξετάσῃ καὶ νὰ πεισθῇ περὶ τοῦ ἀληθοῦς αὐτῆς πρὶν ἢ ἐπιρρίψῃ τηλικαύτην κηλῖδα ἐπὶ σεβαστοῦ ὀνόματος καὶ προσάψῃ τοιοῦτον μῶμον εἰς τὸν ἑλληνικὸν τύπον."

"Καὶ πρῶτον ἡ ἀποκάλυψις περὶ τῆς περιουσίας καὶ τῆς διαθήκης τοῦ μακαρίτου Ἰωσηφάκη Ἐνζερτζῆ οὐδεμία τυγχάνει οὖσα ἀποκάλυψις· τὴν διαθήκην ἐκείνην συνυπέγραψαν ὡς μάρτυρες γεραροὶ ἄνδρες, ἐπιζῶντες ἔτι, τὸ δὲ περιεχόμενον αὐτῆς οὐδενὶ τῶν ὑπαρξάντων μελῶν τῶν διαφόρων ἐφοριῶν τῶν φιλανθρωπικῶν καταστημάτων ὑπάρχει ἄγνωστον, ὡς οὐδὲ ταῖς ἐκκλησιαστικαῖς ἡμῶν ἀρχαῖς. Αἱ περὶ τὴν διεξαγωγὴν ἐκκρεμοῦς μετὰ τῆς αὐτοκρατορικῆς κυβερνήσεως ὑποθέσεως, ἐξ ἧς ἐξαρτᾶται ἡ πραγμοποίησις τοῦ γενναίου κληροδοτήματος τοῦ ἀοιδίμου Ἰωσηφάκη, ἀναφυεῖσαι δυσχέρειαι, πρὸς ἐξομάλινσιν τῶν ὁποίων τὰ μάλιστα ἐμόχθησεν ὁ ἀείμνηστος Γ. Ζαρίφης, μήπω ἀρθεῖσαι ὁριστικῶς, ἔδωκαν ἐπ' ἐσχάτων ἀφορμὴν εἴς τινας διαδόσεις, ἃς ὅμως δὲν ἔπρεπε ν' ἀναγράψῃ ἀβασανίστως ὁ κ. Κ. Λ. Ἀργυριάδης, ἀπομιμούμενος τὸν ἑλληνικὸν τύπον, ὅστις οὐχὶ ἐν ἀγνοίᾳ διατελῶν τῶν διαδόσεων τούτων ἐνόμισεν ὅτι πρὶν ἢ ἀγαστὴν κηλιδώσῃ μνήμην ὤφειλε νὰ λάβῃ αὐθεντικὰς πληροφορίας."

"Ἰδοὺ δὲ κατὰ ταύτας τὸ ἱστορικὸν τῆς ὑποθέσεως καὶ τὸ σημεῖον ἐν ᾧ σήμερον εὑρίσκεται·

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

“ Τῷ 1865 ὁ ἐκ Μικρᾶς Ἀσίας καταγόμενος, ἐν Κοντοσκαλίῳ δὲ κατοικῶν, Ἰωσηφάκης Ἐνζερτζῆς, ἀνὴρ φιλελεήμων, συνέταττε διαθήκην μετὰ κωδικέλλου, ἀναγραφεῖσαν ἐν τῷ ῥωσσικῷ προξενείῳ, καθὸ τοῦ διαθέτου ῥώσσου ὑπηκόου τυγχάνοντος. Ἐκ τῆς διαθήκης ταύτης, ἣν ἰδίοις εἴδομεν ὄμμασιν, ἐξάγεται ὅτι ἡ περιουσία τοῦ ἀοιδίμου ἐκείνου συνέκειτο ἐκ μετρητῶν ἑξακισχιλίων περίπου λιρῶν, ὡς ἐξεκαθαρίσθησαν, καὶ ἐκ μιᾶς ἀπαιτήσεως αὐτοῦ ἐπὶ τῆς ὀθωμανικῆς κυβερνήσεως, ἀπαιτήσεως ἥτις συνεποσοῦτο εἰς 2 ἑκατομμύρια 500 χιλ. γροσίων περίπου. Ὁ Ἰωσηφάκης διετίθη ὑπὲρ πολλῶν καὶ διαφόρων ποσὰ, ὧν τὸ σύνολον ὑπερέβαινε τὸ κεφάλαιον τῶν μετρητῶν, τὰ δ' ὑπολειπόμενα ἐκληροδότει πάντα ὑπὲρ τῶν ἐθνικῶν φιλανθρωπικῶν καταστημάτων, ὡς ἤθελε φωτίσει ὁ ἅγιος Θεὸς τὸν κ. Γεώργιον Ζαρίφην, ὃν ὠνόμαζεν ἐκτελεστὴν τῆς διαθήκης. Τοῦ διαθέτου ἀποθανόντος, ὁ ἀοίδιμος Γεώργιος Ζαρίφης ἐκτελῶν κατὰ γράμμα τὰς διατάξεις τῆς διαθήκης, ἔδωκεν ὅπου δεῖ τὰ διαταχθέντα ποσὰ, πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ὁποίων, μὴ ἐπαρκούντων τῶν μετρητῶν, ἱκανὰ ἐκ τῶν ἰδίων κατέβαλεν· ἔπειτα ἐπεδίωξε τὴν διεκπεραίωσιν τῆς ἐπὶ τῆς ὀθωμανικῆς κυβερνήσεως ἀπαιτήσεως τοῦ μακαρίτου Ἰωσηφάκη διὰ τῆς ῥωσσικῆς πρεσβείας, συμπράττοντος αὐτῷ τοῦ κυρίου Ἐπαμινώνδα Ζαχάρωφ. Ἡ διεκπεραίωσις τῆς ὑποθέσεως, μεθ' ὅλας τὰς δραστηρίους ἐνεργείας καὶ προσπαθείας τῆς ἐνταῦθα ῥωσσικῆς πρεσβείας, δὲν ἐπετεύχθη μέχρι τοῦδε, καὶ, καθὰ γινώ-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

σκοῦσιν ἥ τε ῥωσσικὴ πρεσβεία καὶ ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης, διαβεβαιούμεθα δὲ καὶ ἡμεῖς, οὐδ' ὀβολὸς εἰσέτι εἰσεπράχθη ἐκ τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος ἀπαιτήσεως. Ἐν τούτοις στερραὶ ὑπάρχουσιν ἐλπίδες ὅτι ταχέως ἡ ὑπόθεσις, εὑρισκομένη νῦν εἰς καλὴν ὁδὸν, διεκπεραιοῦται, πεπείσμεθα δὲ ὅτι ἅπαν τὸ εἰσπραχθησόμενον ποσὸν διατεθήσεται συνῳδὰ τῇ θελήσει τοῦ ἀοιδίμου διαθέτου Ἰωσηφάκη τοῦ Ἐνζερτζῆ."

" Καὶ ἤδη μετὰ τὸ ἱστορικὸν τοῦτο θεωροῦμεν περιττὸν ν' ἀξιώσωμεν μείζονος προσοχῆς τὴν διατριβὴν τοῦ κ. Κ. Α. Ἀργυριάδου, διαβεβαιοῦντες μόνον αὐτὸν ὅτι ὑπάρχουσι καὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἄνθρωποι μὴ ἐπιτρέποντες τὴν διασύλησιν ἐθνικῆς περιουσίας ἀλλὰ καὶ μὴ κηλιδοῦντες μεγάλας ὑπολήψεις πρὶν ἢ πεισθῶσιν ὅτι ὑπάρχει πράγματι τοιαύτη διασύλησις καὶ ὅτι τὸ κληροδότημα Ἰωσηφάκη τοῦ Ἐνζερτζῆ, πραγματοποιούμενον, διατεθήσεται συνῳδὰ τῇ θελήσει τοῦ ἀοιδίμου διαθέτου ἄνευ οὐδεμιᾶς παραχρήσεως καὶ ἐκτροχιάσεως."

Τὰς κοινοποιήσεις ταύτας παρακολουθεῖ μετ' ὀλίγον ὁ Phare du Bosphore, τῆς 1er septembre 1885, nº 198.

UNE ACCUSATION GRATUITE

Un libelle sans queue ni tête a paru ces jours-ci, à Athènes, signé C. A. Argyriadès et dirigé

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

contre une famille de notre ville, respectable à tous égards, la famille Zarifi. L'auteur prétend que feu Youssoufaki Exerdji, Grec, sujet russe, originaire de l'Asie Mineure, avait légué sa fortune, se montant à 65 mille livres environ, aux établissements philanthropiques grecs de Constantinople et nommé feu Georges Zarifi son exécuteur testamentaire ; que, depuis longtemps, la famille Zarifi détient cette fortune au préjudice de la nation grecque. L'auteur conclut que, si cet appel qu'il adresse à ses nationaux en général et à la presse grecque en particulier ne réussit pas à faire entendre raison à la famille Zarifi, il se réserve de revenir sur cette question et de faire des révélations édifiantes.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Pour dire toute la vérité, la lecture de ce factum a laissé tout le monde froid. Nul n'a cru un seul instant que la famille Zarifi, dont les bienfaits en faveur de la nation grecque et de l'Eglise ne se comptent plus, fût capable de détourner de sa pieuse destination un legs sacré, qui a pu lui être confié en dépôt, comme l'auteur du libelle le prétend avec emphase.

Le nom du grand philanthrope, chef de cette respectable famille, suffit à réduire à néant l'odieuse accusation dont elle est l'objet, de la part d'un homme qui nous a l'air de

puiser ses renseignements dans les cafés et les brasseries et de fonder sur de simples racontars, dépourvus de caractère sérieux, des considérations offensantes qu'il eût à coup sûr épargnées à ses nationaux, tous admirateurs de la famille Zarifi, s'il avait seulement soumis ses renseignements, ainsi ramassés au hasard, à un examen quelque peu attentif.

Voici maintenant la vérité au sujet de cette fameuse aubaine prétendument en danger.

Youssoufaki n'a laissé qu'une fortune réalisable de 6 mille livres, qui n'a pas suffi à satisfaire les exigences légitimes des établissements d'utilité publique en faveur desquels le généreux défunt avait testé, et il a fallu que feu Georges Zarifi arrondit de sa propre caisse les sommes insuffisantes.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

De plus, Youssoufaki légua aux hôpitaux grecs une créance sur le gouvernement de 25 mille livres turques, dont il chargea Georges Zarifi, son exécuteur testamentaire, de poursuivre le recouvrement. Mais, en dépit des efforts de l'ambassade de Russie, dont relevait le testateur, et de feu Georges Zarifi, et malgré les jugements rendus par les commissions mixtes qui furent instituées à différentes époques, la créance en question ne fut

pas recouvrée, et le procès, quoique toujours en très bonne voie, resta pendant.

M. Léonidas Zarifi, à qui échut, après la mort de son père, la tâche de poursuivre l'affaire, désireux de couper court aux commérages de certaines mauvaises langues, dans l'intérêt de la mémoire de son père laquelle est, comme de raison, sacrée à ses yeux, tint, dès le principe, le Patriarcat œcuménique ainsi que le Conseil d'administration des Hôpitaux grecs au courant de ses moindres démarches, et c'est sur les prières de S. S. le Patriarche et de l'Ephorie des Hôpitaux qu'il s'en occupe toujours après avoir pris conseil de trois avocats distingués de notre ville, qui, s'étant réunis à sa demande, ont tracé la voie à suivre.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Après ce qui précède, que reste-t-il du libelle inconvenant de M. Argyriadès? Rien assurément, si ce n'est l'impression pénible que fait toujours sur l'opinion publique une grave accusation formulée à la légère et réduite à néant par le premier souffle de la vérité.

Il faut espérer qu'à l'avenir M. Argyriadès mettra plus de circonspection à la rédaction de ses manifestes patriotiques, s'il tient à ce que le public prenne en considération ses écrits et croie à la pureté de son patriotisme.

Ὡς δὲ ἐπισφράγισμα ἔρχεται ἡ " Τερδζουμάνι Χακηκὰτ" κατὰ μετάφρασιν τῆς " Κωνσταντινουπόλεως" τῆς 24/6 Σεπτεμβρίου καὶ ὑπ' ἀριθμὸν 190.

" Ἡ " Τερδζουμάνι Χακηκὰτ" γράφει τὰ ἑπόμενα περὶ τοῦ γνωστοῦ λιβέλλου τοῦ κ. Ἀργυριάδου.

" Ὅταν ἀπαγγέλλῃ τις τὸ ὄνομα Ζαρίφης, προφέρει τὸ ὄνομα ἀνδρὸς, οὗτινος αἱ εὐεργετικαὶ προσπάθειαι δὲν ἀνήκουσι μόνον εἰς τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος ἀλλ' εἰς ὅλα τὰ ἔθνη τῆς χώρας, διὰ τοῦτο ἡ ὑπεράσπισις τοῦ ὀνόματος τούτου ἕνεκα τῶν εὐεργετημάτων καὶ ἀγαθοεργιῶν αὐτοῦ δὲν ἐπιβάλλεται μόνον εἰς τὰς ἑλληνικὰς ἐφημερίδας. Καὶ ὁ λοιπὸς τύπος καὶ πρὸ πάντων ἡ ἐφημερὶς ἡμῶν θεωρεῖ καθῆκον αὐτῆς τὸ συμβαδίζειν τῷ ἑλληνικῷ τύπῳ ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ."

" Αἱ ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ζαρίφη γενόμεναι ἀγαθοεργίαι εἶναι τόσον πολυάριθμοι καὶ τόσον μεγάλαι, ὥστε ὁ ἐγωϊσμοῦ μόνον καὶ ἰδιοτελείας ἐμφορούμενος ἄνθρωπος, καὶ ἐὰν ἀκόμη γίνῃ κάτοχος δισεκατομμυρίων, οὐδὲ τὸ ἓν δέκατον ἢ τὸ ἑκατοστὸν αὐτῶν δύναται νὰ κατορθώσῃ."

" Ὁ τοσαύτην κλίσιν ἐπιδειξάμενος εἰς τὸ ἀγαθοεργεῖν καὶ εὐεργετεῖν, ὑπαρχόντων δι' αὐτὸν τόσων μέσων ἐντίμων διὰ νὰ κερδίσῃ χρήματα, οὐδέποτε καὶ ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει καταδέχεται, οὐδὲ συγκαταβαίνει νὰ ἐπιβάλῃ χεῖρα εἰς διαθήκην ἑνὸς ἀποθανόντος ἀνθρώπου. Οὐδεὶς πιστεύει εἰς τὸν θέλοντα νὰ διισχυρισθῇ τοιοῦτόν τι· ἀπ' ἐναντίας ἐὰν ὑπάρχῃ τι πιστευτὸν εἶναι ἐκεῖνο, ὅπερ λέγουσιν αἱ ἑλληνικαὶ ἐφημερίδες,

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ἤτοι ὅτι ὁ μακαρίτης Ζαρίφης στενπλήρωσεν ἐξ ἰδίων τὸ ὑπὸ τῆς διαθήκης ὁρισθὲν ποσὸν, εἰς ὃ δὲν ἐπήρκει ἡ εὑρεθεῖσα περιουσία· καὶ τῳόντι ὁ μεγαλόδωρος ἐκεῖνος ἀνὴρ τοιοῦτος ἦν καὶ τοιαῦτα συνείθιζε νὰ πράττῃ.''

'' Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸν υἱὸν τοῦ μακαρίτου κ. Λεωνίδαν, οὐδὲν ἠκούσαμεν περὶ ἐλαττώσεως ὑπ' αὐτοῦ τῶν ἀγαθοεργιῶν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. Τινὲς ἐπί τινα καιρὸν ἐνόμισαν ὅτι ὁ. κ. Λεωνίδας Ζαρίφης ἐσκόπει νὰ παύσῃ τὰς ὑπὲρ τῶν πτωχῶν μαθητῶν ἐπιχορηγήσεις τοῦ μακαρίτου, ἀλλ' ὡς πιστεύομεν, ἡ ὑπόθεσις αὕτη δὲν ἐπηλήθευσεν. Ἀπ' ἐναντίας ὁ κ. Λεωνίδας, ὡς λίαν εὐχαρίστως πληροφορούμεθα, διὰ τῆς ἐπαυξήσεως ἐξ ἰδίων τῶν πατρικῶν αὐτοῦ ἀγαθοεργιῶν ἀπέδειξεν ὅτι εἶναι ὁ ἄξιος τοῦ Γεωργίου Ζαρίφη υἱὸς καὶ κληρονόμος καὶ ἐν τῷ παρόντι ματαίῳ κόσμῳ βαδίζων ἐπὶ τὰ ἴχνη τοῦ πατρὸς προσπαθεῖ καὶ οὗτος νὰ ἐγκαταλίπῃ ἀγαθὴν μνήμην.''

''Οἱ δὲ χαμερπεῖς καὶ πρόστυχοι ἄνθρωποι, οἱ τολμῶντες νὰ συκοφαντῶσι μίαν τοιαύτην οἰκογένειαν, εἶναι ἐξ ἐκείνων, οἵτινες τὰ πάντα τολμῶσι χάριν πέντε, δέκα γροσίων ὡς πολλάκις συνέβη καὶ ἱκανὰ ὑπάρχουσι παραδείγματα· ἀλλ' ἡ ἐλεημοσύνη δέον νὰ δίδηται εἰς τοὺς ἀξίους ταύτης καὶ οὐχὶ εἰς τοιούτους φαύλους καὶ ἀντὶ πάσης ἀπαντήσεως εἰς τοὺς ἀναισχύντους τούτους προτιμότερον νὰ ἀποπέμπωνται διὰ τοῦ ἰναέτολα (ὁ Θεὸς νὰ σ' ἐλεήσῃ).''

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

III

Πρὸς τὰς ἐπισήμους οὕτως εἰπεῖν ταύτας κοινοποιήσεις, ὧν σκοπός ἐστιν ἡ τῆς κοινῆς γνώμης διαβουκόλησις, δὲν ἠδυνάμεθα ἀλλαχόσε νὰ καταφύγωμεν ἢ ν' ἀπευθυνθῶμεν ὡς ἁπλοῖ πολῖται καὶ ἄνευ οὐδεμιᾶς ἑτέρας ἀξιώσεως πρὸς τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην καὶ τὸν συντάκτην τῆς ὁμογενοῦς ἐφημερίδος "Τερτζουμάνι Χακικάτ", ἣν τουρκιστὶ γεγραμμένην ἠθέλησαν ν' ἀναμίξωσιν εἰς τὸ ἐν λόγῳ ζήτημα ἐπίκουρον παραλαμβάνοντες καὶ Ὀθωμανοὺς συμπολίτας. Ἰδοὺ αἱ ἐν λόγῳ ἐπιστολαὶ ἡμῶν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 9/23 σεπτεμβρίου 1885.

Παναγιώτατε,

Ἀπηύθυνα καὶ πρὸς τὴν Ὑμετέραν Παναγιότητα καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους ὁμογενεῖς τὴν περὶ διασυλήσεως τῆς περιουσίας τοῦ ἀοιδίμου Ἰσουφάκη Ἐκξερδζῆ ἐγκύκλιόν μου. Ταύτης τὸ περιεχόμενον αἱ ἐφημερίδες Κωνσταντινουπόλεως καί τινες ἐνταῦθα ἐξ αὐθεντικῆς πηγῆς, ὡς γράφουσι, κατέκριναν ἀποκηρύξαντες τὴν τόλμην καὶ τὸ θάρρος τοῦ γράφοντος, ἀλλὰ καίπερ τῇ

αὐθεντίᾳ θύοντες οὐκ ἠδυνήθησαν ἀρνηθῆναι τὴν ὕπαρξιν τῆς διασυλουμένης περιουσίας ἀλλ' ἀλλοῖα καὶ ποικίλα γράφουσαι κατ' ἔμπνευσιν καὶ εἰσήγησιν τοῦ κ. Λ. Ζαρίφη, δεικύοντα τὴν εἰς ἣν ἐνέβαλεν αὐτὸν ταραχὴν ἡ ἐγκύκλιος, περιώρισαν τὴν περιουσίαν τοῦ ἀοιδίμου Ἰσουφάκη εἰς 25,000 λίρας ὀθωμανικὰς ἀντὶ τῶν 65,000 σμικρύνουσαι οὕτω καὶ τροποποιοῦσαι τὸ ἀληθὲς ποσόν, ὅπερ γνωρίζει τὸ κοινὸν καὶ οἱ τότε συνεπίτροποι τοῦ Γ. Ζαριφη καὶ τοῦτο· ἵνα ἀπαλλάξωσι τὴν μνήμην τοῦ εὐεργέτου τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Γένους ἐκ τῆς προσαπτομένης αὐτῷ κηλῖδος τῆς παραχρήσεως ἑνὸς τοσούτῳ μεγάλου ποσοῦ. Ἀλλὰ διὰ τοιούτων πλαγίων μέσων καὶ αὐθεντικῶν δημοσιεύσεων δύναταί ποτε νὰ κατορθώσωσι τοῦτο; Ἔστωσαν τοὐλάχιστον συνεπεῖς πρὸς ὅσα τὸ πρῶτον ἀπήντησεν ἡ "Κωνσταντινούπολις" διὰ τοῦ φύλλου αὐτῆς τῆς 27 Αὐγούστου ὁμοίως ἐξ αὐθεντικῆς πηγῆς, ἥτις ὡμολόγησεν ὅτι ἀληθῶς ὁ ἀοίδιμος Ἐκζερδζῆς κατέλιπεν ἓν λαβεῖν του παρὰ τῆς Αὐτοκρατορικῆς Ὀθωμανικῆς Κυβερνήσεως ἀνερχόμενον εἰς λ. τ. 65,000 περίπου· νῦν δὲ ἐκ δευτέρας αὐθεντικῆς πάλιν πηγῆς σμικρύνουσα αὐτὸ προσθέτει ὅτι ἀφῆκε καὶ εἰς μετρητὰ ὑπὲρ τὰς 6,000 λίρας, ἃς ὁμοίως ἐνετείλατο νὰ διατεθῶσιν ὑπὲρ ἐθνικῶν σκοπῶν καὶ τὰ ὁποῖα ὁ. Γ. Ζαρίφης διένειμε προσθεὶς καὶ ἐκ τῶν ἰδίων ποσόν τι οὐκ εὐκαταφρόνητον πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς διαθέσεως τοῦ δωρητοῦ. Ἠκούσθη ποτέ, Παναγιώτατε, τοιοῦτόν τι καὶ ὑπὲρ τίνος καὶ τίνων διετέθη καὶ διενεμήθη; Τὸ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

κοινὸν διατελεῖ εἰ πλήρει καὶ τελεία ἀγνοίᾳ, μηδὲ τοῦ ἐφημεριδογραφικοῦ κόσμου τοιοῦτόν τί ποτε διακηρύξαντος. Εἶνε λοιπὸν καὶ τοῦτο δημοκοπικὴ νεὰ πλεκτάνη ἐξ αὐθεντικῆς πηγῆς καὶ πάλιν ἀπορρέουσα. Περὶ δὲ τῶν μήπω, ὡς λέγουσι, συναχθεισῶν ἐκ τῆς Αὐτοκρατορικῆς Κυβερνήσεως, λιρῶν "ὁ Νεολόγος" καὶ ἡ "Κωνσταντινούπολις" μᾶς διεβεβαιοῦσιν ὅτι ἡ ὑπόθεσις αὕτη διατελεῖ οὖσα ἐν καλῇ ὁδῷ. Ἐγκάρδιον ἤθελον αἰσθανθῆ χαράν, ἂν ἡ ὁμολογία των αὕτη ἦν εἰλικρινὴς καὶ ὅλως ἁγνή. Ἀλλὰ ποῖος φροντίζει περὶ τῆς κανονίσεως τῆς ἐν λόγῳ περιουσίας ἢ ἡ Ὑματέρα Παναγιότης ἔχουσα καὶ δικαίωμα καὶ καθῆκον εἰς τοῦτο; Ἂν ἡ Ὑμετέρα Παναγιότης διαπραγματεύεται ὄντως μετὰ τῆς Ὀθωμανικῆς Κυβερνήσεως πρὸς σύναξιν τοῦ ἀληθοῦς καὶ πραγματικοῦ ποσοῦ ἀπὸ τοῦ 1865 ὑπολογιζομένου, ἡ κοινὴ γνώμη ἔσται ἀναπεπαυμένη ἀναμένουσα τὴν ταχεῖαν αὐτοῦ ἐκκαθάρισιν· ἂν ὅμως καὶ πάλιν, ὡς αἱ ἐφημερίδες γράφουσιν, ὁ υἱὸς τοῦ Γ. Ζαρίφη διεξάγει τὴν ὑπόθεσιν ταύτην, τὸ πρᾶγμα δεῖται πολλῆς προσοχῆς καὶ μεγάλης δυσπιστίας. Ὁ Γ. Ζαρίφης ἀπὸ τοῦ 1865 ἐκτελεστὴς τῆς διαθήκης καὶ τέλειος πληρεξούσιος τῆς ἐφορίας τῶν ἐθνικῶν καταστημάτων, ἐν μεγίστῃ δὲ παρὰ τῇ Αὐτοκρατορικῇ Κυβερνήσει διατελῶν ἰσχύϊ δὲν κατώρθωσεν, ὡς αἱ ἐφημερίδες δισχυρίζονται, ἐπὶ εἴκοσιν ὅλα ἔτη νὰ εἰσπράξῃ ἢ συμψηφίσῃ τό λαβεῖν τοῦτο καὶ θέλει φανῇ τοῦ πατρὸς ἱκανώτερος καὶ ἰσχυρότερος ὁ υἱός; Ἐπιτρέψατέ μοι, Παναγιώτατε, νὰ ἀμφιβάλλω καὶ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

μετ' ἐμοῦ ἅπασα ἡ κοινὴ γνώμη· θέσατε καὶ τὸν λόγον τοῦτον, Παναγιώτατε, τῆς αὐθεντικῆς πηγῆς ὑπὸ κάθαρσιν. Ἀλλ' ὁ οἶκος Γ. Ζαρίφη ἐπὶ εἰκοσαετίαν ὅλην εἶχεν ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ τὴν διαθήκην καὶ τὰ σχετικὰ τοῦ λαβεῖν ἔγγραφα, καὶ οὐδὲν, ὡς νῦν μᾶς λέγουσι, κατωρθώθη. Ἂν οὕτως ἔχει, καὶ εὐχόμεθα τοῦτο χάριν τῆς μνήμης τοῦ Γ. Ζαρίφη, διατὶ ἐν τῷ μεταξὺ οὐχ ἅπαξ, οὐδὲ δίς δὲν κατέστησε κοινωνὸν τοὐλάχιστον τῆς ἀποτυχίας τῶν ἐνεργειῶν του τὴν Ἐφορίαν καὶ οὐδὲν διεκοίνωσεν αὐτῇ, οὐδὲ ἐπεκαλέσθη τὴν συναρωγὴν τοῦ κατὰ καιρὸν Πατριάρχου καὶ τοῦ μικτοῦ ἐθνικοῦ Συμβουλίου; Μεγάλην δ' εὐθύνην ἀναλαβὼν ἐνώπιον τοῦ ἔθνους καὶ βλέπων τὴν βραδύτητα τῆς διακανονίσεως διατί δὲν παρέδωκε τῷ Πατριαρχείῳ τὴν διαθήκην καὶ τὰ σχετικὰ ἔγγραφα καὶ δὲν ἀπέλυεν ἑαυτὸν πάσης δυσφημίας πρὸς διασύλησιν; Διὰ ταῦτα οὐ μόνον ἐγὼ, Παναγιώτατε, ἀλλὰ καὶ ἅπασα ἡ κοινὴ γνώμη πιστεύει μετὰ πεποιθήσεως εἰς ὅσα αἱ κακαὶ γλῶσσαι περὶ τῆς τεκταινομένης ἱεροσυλίας διαθρυλλοῦσι καί θεωροῦσι τὰ ἐν τᾶς ἐφημερίσι διαδιδόμενα ὡς ἀτυχῆ ἀπηχήματα ἀγωνιώσης ὑπερασπίσεως· ἄλλως δὲ τὰ παρὰ τοῦ ἰδίου Λ. Ζαρίφη ἔν τινι δείπνῳ παρά τινι τῶν αὐτόθι ὁμογενῶν νωχελῶς διαμειφθέντα ὅτι ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐκ Παρισίων δι' ἐπιστολῆς ἔγραφεν αὐτῷ τὰ περὶ τῆς περιουσίας τοῦ Ἰσουφάκη ὅτι διέθετε κατὰ τὸ δοκοῦν καὶ ὑπὲρ ἐθνικῶν καταστημάτων, ἐν οἷς οὔτε τὰ νοσοκομεῖα περιελαμβάνοντο, ἀλλ' οὔτε καὶ τὸ ὄνομα τοὐλάχιστον τοῦ δωρητοῦ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

διεκηρύττετο, προσήρχοντο ἀρωγοὶ καὶ ἐπίκουρα εἰς ὅσα μετά τινος ἐντάσεως διαδίδονται καὶ διαθρυλλοῦνται.

Τούτων οὕτως ἐχόντων, Παναγιώτατε, τὸ ἔθνος περιμένει παρὰ τῶν φιλανθρωπικῶν διαθέσεων τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος τὴν διάσωσιν τῆς ὅλης περιουσίας τοῦ ἀοιδίμου δωρητοῦ καὶ τὸν κανονισμὸν αὐτῆς σὺν τῷ τόκῳ μέχρι τῆς σήμερον κατὰ τὴν ἀρχικὴν διάθεσιν καὶ εἰς ὄνομα τοῦ ἀοιδίμου εὐεργέτου. Παρ' Ὑμῶν, Παναγιώτατε, ἐξαρτᾶται τοῦτο. Ὑμεῖς ἐστὲ ὁ φύλαξ καὶ ὁ σωτὴρ πάντων τῶν ἐθνικῶν κειμηλίων. Ὡς πρὸς δὲ τὸ ἀληθὲς ποσὸν τῆς περιουσίας, ὅπερ ἡ κοινὴ γνώμη ἀπαιτεῖ, δύναται εὐκόλως νὰ φωτισθῇ τὸ ἔθνος, ἂν εὐδοκήσῃ ἡ Ὑμετέρα Παναγιότης νὰ διατάξῃ τὴν δημοσίευσιν τῆς διαθήκης ἐπισήμως παρὰ τῶν Πατριαρχείων κεκυρωμένης.

Ταῦτα ἔκρινα καθῆκον νὰ ὑποβάλω ὑπὸ τὴν Ὑμετέραν ἀνωτάτην πνευματικὴν ἀρχὴν καὶ νὰ ἐκθέσω τῇ Ὑμετέρᾳ Παναγιότητι, ἧς ασπαζόμενος τὴν παναγίαν Αὐτῆς δεξιὰν διατελῶ ἐσαεί.

Τέκνον ἐν Χριστῷ πειθήνιον.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ἡ δὲ πρὸς τὸν διευθυντὴν τῆς " Τερζουμάνι-Χακηκάτ " ἀπάντησίς μου ἔχει ὡς ἑξῆς.

Monsieur le Directeur du journal Tertzoumani-Hakikat, *à Constantinople.*

J'ai lu il y a quelques jours, dans le numéro 190 du journal *Constantinople*, la traduction d'un article que vous avez inséré dans votre excellent journal, en réponse à la circulaire qui traite de la fortune et du testament de feu Isoufaki Ekzerdji. Le zèle avec lequel vous écrivez est digne d'éloges et témoigne de votre impartialité! Permettez-moi cependant de vous faire observer que dans l'affaire qui nous occupe, vous avez pensé et avec raison que la responsabilité incombait à la Presse hellénique, et par conséquent vous n'avez pas voulu rechercher minutieusement et exactement la vérité ; mais, en votre qualité de bon patriote et de journaliste impartial, vous prendrez, j'en suis sûr, en main la cause de nos Hôpitaux nationaux qui recueillent un grand nombre de nos concitoyens.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Depuis 1865, ces hôpitaux se voient privés d'une immense fortune. A cette époque, un grand bienfaiteur, Isoufaki, leur légua par testament tout son bien, qui montait à 65,000 livres turques. Isoufaki avait à recevoir cette somme du Gouvernement impérial ottoman pour des fournitures de fer qu'il avait faites à la Poudrière, dont il était le serrurier en chef (*Ekxertzipacchi*).

A la mort d'Isoufaki, sa famille envoya de suite à l'Ephorie des Hôpitaux son testament et les papiers y ayant rapport. L'Ephorie était principalement composée en ce moment de MM. Stefanovich, Georges Zarifi, Ch. Zographos, du docteur X. Zographos et autres. Ces messieurs chargèrent l'un d'eux, M. Georges Zarifi, d'encaisser la susdite somme, et lui confièrent à ce propos le testament et les pièces à eux communiquées. Mais depuis cette époque jusqu'à sa mort, M. Georges Zarifi ne mentionna aucun de ces encaissements et ne parla même plus de cette affaire ! Dix-huit longues années étaient cependant écoulées depuis 1865. Même après la mort de Georges Zarifi, sa famille garda un silence prudent.

Néanmoins le mystère qui entourait cette affaire excita la curiosité d'un des membres de l'ancienne Ephorie. C'était dans un dîner. Le

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

fils aîné de feu Georges Zarifi, M. Léonidas Zarifi, était parmi les convives. Il fut mis en demeure de répondre catégoriquement. D'abord il balbutia quelques phrases timides qui ne firent qu'exciter la curiosité ; mais pressé de plus près, il avoua que son père, quelque temps avant sa mort, par une lettre datée de Paris, lui faisait connaître la manière dont il avait disposé à sa fantaisie de l'héritage d'Isoufaki Ekzerdji, qui appartenait pourtant complet et tout entier aux Hôpitaux grecs de Constantinople.

Même en admettant, ce qui serait une profanation, que M. Georges Zarifi ait distribué cette fortune à sa guise au nom du grand bienfaiteur Isoufaki, cependant ce nom n'a été nulle part mentionné, et ceci pour une bonne raison, c'est que Georges Zarifi prodiguait la fortune d'Isoufaki en son propre nom.

La chose s'ébruita, les consciences se révoltèrent, et les journaux se virent obligés d'en parler. Chose curieuse pourtant, ce qui devait arriver n'arriva pas.

Il était tout naturel, n'est-ce pas, que la publicité cherchât à connaître ce qu'était devenue la dot des Hôpitaux grecs ! Je ne voudrais certes pas qu'on accusât injustement la mémoire d'un homme qui mourut honoré.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Mais ne devait-on pas chercher à mettre en lumière cette ténébreuse affaire? Les journaux, tout au contraire, prirent fait et cause pour la famille Zarifi, et sans puiser la vérité à des sources autorisées, ils la puisèrent à la fontaine de la maison Zarifi, et ils déclarèrent catégoriquement qu'une partie de la fortune d'Isoufaki a été en effet encaissée, mais qu'elle a été distribuée, et que l'autre partie, la plus importante, est encore dans les caisses du Gouvernement! Même si cela est vrai, pourquoi les Zarifi n'ont-ils pas versé les sommes encaissées aux Hôpitaux grecs à qui elles étaient destinées?

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Vous voyez, Monsieur le Directeur, que tout ceci n'est pas clair. Comment voulez-vous qu'on puisse admettre tous ces racontars? C'est d'une affaire très sérieuse qu'il est question maintenant; ce ne sont plus des particuliers qui peuvent dorénavant s'en occuper, c'est le Patriarche qui doit mettre cette affaire au clair et qui ne doit pas permettre le détournement d'une seule obole.

Cette fortune était destinée aux Hôpitaux, c'est aux Hôpitaux qu'elle doit revenir intacte et complète avec les intérêts qui lui sont dus. En outre, comme on discute la somme léguée aux Hôpitaux, pour calmer l'opinion publique,

le Patriarche doit publier officiellement le texte du testament d'Isoufaki Ekzerdji.

C'est la conviction que j'ai dans votre patriotisme et dans votre impartialité qui me pousse à vous donner toutes ces explications. En défendant cette cause, vous aurez droit à la reconnaissance des malheureux qui trouvent un soulagement de leur misère et de leurs maladies dans les Hôpitaux de Constantinople.

Agréez, Monsieur le Directeur, l'expression de mes sentiments les plus distingués.

Athènes, le 15/27 septembre 1885.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Οὕτως ἔχει τὰ περὶ τὸ σκανδαλῶδες τοῦτο ζήτημα· σκοπὸς δὲ τῆς δημοσιεύσεως ταύτης οὐκ ἔστιν ἕτερος ἢ νὰ διαφωτισθῇ ἡ κοινὴ γνώμη ὅπως μὴ ἐπιτρέψῃ νὰ διατελῇ περιουσία οὐκ εὐκαταφρόνητος ὑπὸ τὰ παρασκήνια τοῦ οἴκου Γ. Ζαρίφη, ἀλλὰ νὰ ἐπανέλθῃ ὅτι τάχιστα ὅποι προώρισεν αὐτὴν ἡ φιλάνθρωπος καὶ φιλογενὴς ψυχὴ τοῦ ἀοιδίμου Ἰσουφάκη σώα καὶ ἀκεραία ἄνευ οὐδεμιᾶς κολοβώσεως ἀλλὰ δὴ καὶ μετὰ τῶν τόκων αὐτῆς μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς ἀποτίσεως. Αἱ αὐθεντικαὶ κοινοποιήσεις καὶ ἐπιδέξιοι περιγραφαὶ καὶ φρασεολογίαι τῆς ἐφημεριδογραφίας οὐ μόνον οὐδαμῶς ὠφελοῦσι τοὺς ἐπὶ εἰκοσαετίαν οὐδὲν εἰπόντας καὶ πράξαντας ὑπὲρ τοῦ κληροδοτήματος τούτου, ἀλλὰ καὶ ἐμβάλλουσιν εἰς πειρασμὸν καὶ αὐτοὺς ἔτι τοὺς προσκειμένους καὶ φίλα φρονοῦντας τῇ οἰκογενείᾳ ταύτῃ. Εἰ, ὡς διατείνεσθε, ἓν μὲν ποσὸν περὶ τὰς 6,000 λίρας εἰσεπράχθη καὶ διενεμήθη, ὀφείλετε εὐθύς νὰ ὀνομάσητε τὰ πρόσωπα καὶ τὰ μέρη, εἰς ἃ διενεμήθη, ἐὰν διενεμήθη εἰς ὄνομα τοῦ ἀοιδίμου Ἰσουφάκη καὶ ἂν ἐγένετο τοῦτο συμφώνως τῇ ἀρχικῇ καὶ μόνῃ ἐγκύρῳ διαθήκῃ αὐτοῦ· ἄλλως δὲ τίνι δικαιώματι καὶ διατὶ ἐν κρυπτῷ καὶ παραβύστῳ ἐγένετο, ἐὰν ἐγένετο ἡ διανομὴ αὕτη, ἀφέθησαν δὲ ὅλως ἐκτὸς καὶ ἐν οὐδενὸς μοίρᾳ τὰ ἐθνικὰ νοσοκομεῖα, δι' ἃ, ὡς θετικῶς γινώσκομεν, ἦν ὅλη ἡ περιουσία διατεθειμένη; Ἔπειτα

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

διατὶ ἐπὶ ὅλην εἰκοσαετίαν ὁ οἶκος Γ. Ζαρίφη καὶ ζῶντος τοῦ ἀρχηγοῦ αὐτοῦ καὶ ἀποθανόντος κρατεῖ ἔτι ἐν ταῖς χερσὶ καὶ ἀνοικτὸν, ὡς διατείνεται, τὸ παρὰ τῆς Ὀθωμανικῆς Κυβερνήσεως λαβεῖν τοῦ Ἰσουφάκη περί τοῦ κληροδοτήματος τῶν ἐθνικῶν νοσοκομείων; Δὲν λαμβάνει ὑπ' ὄψει ὅτι, καὶ οὕτως ἂν εἶχε τὸ πρᾶγμα, ὁ οἶκος Ζαρίφη εἶνε ἠθικῶς καὶ ὑλικῶς ὑπεύθυνος ἐνώπιον τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ ἔθνους διὰ τὴν καθυστέρησιν ταύτην καὶ ὑπόκειται εἰς τὰς ἀρὰς τοσούτων ἀτυχῶν πλασμάτων στεναζόντων ἐν κρύπταις καὶ μὴ δυναμένων τυχεῖν τῆς τῶν ἐθνικῶν νοσοκομείων ἀντιλήψεως ὡς ἐξ ἐλλείψεως πόρων; Ἀλλ' οὐχί, τὰ γραγόμενα καὶ διαδιδόμενα οὐδαμῶς στηρίζονται εἰς τὴν ἀλήθειαν· ἡ τηλικαύτη βραδύτης καὶ ἡ νεκρικὴ σιγὴ τοῦ ζητήματος τούτου δεικνύουσιν ἡλίου φαεινότερον ὅτι ὁ οἶκος Ζαρίφη ἠθέλησε νὰ διατελῇ κύριος τοῦ κληροδοτήματος τούτου· ἂν μὴ διεσυλήθη ἡ περιουσία τοῦ ἀοιδίμου ἐκείνου ἀνδρὸς καθ' ὁλοκληρίαν, διατελεῖ δυστυχῶς εἰς τὸ σημεῖον νὰ παρασιωπηθῇ διὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλου λόγον καὶ νὰ διαγραφῇ τελέως ὡς οὐδέποτε ὑπάρξασα καὶ σάρκα σχοῦσα. Τοιοῦτόν τι τεκμηριοῦται ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε γενομένων. Ἡμεῖς δὲ κακοδαιμονίζομεν ἡμᾶς αὐτοὺς ἀναλογιζομένους ὅτι καὶ ἡ τελευταία ἐλπὶς ἐπὶ τὸ Πατριαρχεῖον περὶ τῆς διασώσεως τῆς περιουσίας ταύτης κινδυνεύει νὰ ἀποβῇ κενή, τῶν ἐν τοῖς πράγμασιν ἐπηρεαζομένων ἢ μὴ τολμώντων μηδὲν πρᾶξαι ἕνεκα ἐπιδράσεως τῆς τοῦ οἴκου Ζαρίφη ὁμόφρονος ὁμάδος, "ὁ tempora! ô mores!"

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ὑποχωρήσατε ἔτι πρὸ τοῦ ὀνόματος καὶ τῆς ἐπιπλάστου αὐτοῦ αἴγλης! Ἐξακολουθεῖτε ἐν ταῖς ἐφημερίσι καὶ τοῖς ἐγκωμιαστικοῖς λόγοις νὰ θυμιᾶτε τὴν μνήμην ἀνδρὸς φέροντος ἐπὶ τοὺς ὤμους αὐτοῦ τὸν νοσφισμὸν περιουσίας μεγάλης καὶ ἀπέναντι ταύτης δόντος ψιχία τινὰ καὶ ὑπὸ τὸ ἴδιον αὐτοῦ ὄνομα ὀλιγίστοις ἐθνικοῖς καταστήμασιν. Ὁ καιρὸς δὲν εἶνε μακράν, καθ' ὃν ἡ μὲν κοινὴ γνώμη ἐξεγειρομένη θὰ ζητήσῃ λόγον παρὰ τῶν ὑπευθύνων, ἡ δὲ ἱστορία, ὁ μόνος ἀλάνθαστος καὶ ἀμερόληπτος κριτής, δὲν θέλει παραλείψει τὸ ἑαυτῆς καθῆκον·

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
007000020821

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ